

Ispitni katalog za državnu maturu
u školskoj godini 2010./2011.

**TALIJANSKI
JEZIK**

Stručna radna skupina za izradbu ispitnih materijala iz Talijanskoga jezika:

Marija Puškarić, voditeljica, prof., Srednja škola Pakrac, Pakrac.

Višnja Kunović-Tomaševski prof., Hotelijersko-turistička škola, Zagreb

Ljerka Perković Hnatjuk, prof., gimnazija A. G. Matoša, Samobor

Uvod	5	2. OSNOVNA RAZINA ISPITA	23
1. VIŠA RAZINA ISPITA	6	2.1. Područja ispitivanja	23
1.1. Područja ispitivanja	6	2.2. Obrazovni ishodi	23
1.2. Obrazovni ishodi	6	2.2.1. Čitanje	23
1.2.1. Čitanje	6	2.2.2. Pisanje	23
1.2.2. Pisanje	7	2.2.3. Slušanje	24
1.2.3. Slušanje	7	2.3. Struktura ispita	24
1.3. Struktura ispita	8	2.3.1. Čitanje	24
1.3.1. Čitanje	8	2.3.2. Pisanje	25
1.3.2. Pisanje	9	2.3.3. Slušanje	25
1.3.3. Slušanje	9	2.4. Tehnički opis ispita	26
1.4. Tehnički opis ispita	10	2.4.1. Trajanje ispita	26
1.4.1. Trajanje ispita	10	2.4.2. Izgled testa i način rješavanja	26
1.4.2. Izgled testa i način rješavanja	10	2.4.3. Pribor	27
1.4.3. Pribor	11	2.5. Opis bodovanja	27
1.5. Opis bodovanja	11	2.5.1. Vrijednovanje ispitne cjeline Čitanja	27
1.5.1. Vrijednovanje ispitne cjeline Čitanja	11	2.5.2. Vrijednovanje ispitne cjeline Pisanja	27
1.5.2. Vrijednovanje ispitne cjeline Pisanja	11	2.5.3. Vrijednovanje ispitne cjeline Slušanja	27
1.5.3. Vrijednovanje ispitne cjeline Slušanja	14	2.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem	29
1.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem	14	2.6.1. Primjer zadatka povezivanja	30
1.6.1. Primjer zadatka povezivanja	14	2.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora	31
1.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora	16	2.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja	32
1.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja	18	2.6.4. Primjer zadatka produženoga odgovora	33
1.6.4. Primjer zadatka esejskoga tipa	19	2.7. Priprema za ispit	34
1.7. Priprema za ispit	20	2.7.1. Vještina čitanja	34
1.7.1. Vještina čitanja	20	2.7.2. Vještina pisanja	35
1.7.2. Vještina pisanja	21	2.7.3. Vještina slušanja	35
1.7.3. Vještina slušanja	21	2.7.4. Literatura	36
1.7.4. Literatura	22	3. DODATCI	37
		3.1. Gramatičke strukture za osnovnu razinu	37
		3.2. Gramatičke strukture za višu razinu	39
		3.3. Jezični sadržaji za višu razinu	40
		3.4. Jezični sadržaji za osnovnu razinu	41

UVOD

Talijanski je jezik na državnoj maturi obvezni predmet. Pristupnici mogu birati hoće li polagati Talijanski jezik na višoj ili osnovnoj razini. Ispitni katalog za državnu maturu iz Talijanskoga jezika temeljni je dokument ispita kojim se jasno opisuje što će se i kako ispitivati na državnoj maturi iz ovoga predmeta na višoj i osnovnoj razini u školskoj godini 2010./2011.

Ispitni katalog sadrži potrebne informacije i detaljna pojašnjenja o obliku i sadržaju ispita. Njime se određuje što se od pristupnika očekuje na ispitu na višoj i osnovnoj razini. Viša razina ispita iz Talijanskoga jezika usklađena je s nastavnim planom i programom za gimnazije¹ te oni pristupnici koji su slušali Talijanski jezik prema ostalim nastavnim programima, ukoliko žele polagati višu razinu, trebaju proširiti stečeno znanje sadržajima gimnazijskoga nastavnoga plana i programa rabeći dodatnu odobrenu literaturu.

Osnovna razina ispita odgovara nastavnomu planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim strukovnim školama².

U Ispitnome katalogu iz Talijanskoga jezika dan je pregled tematskih i jezičnih cjelina za ove dvije razine

¹ Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 1, Školske novine, Zagreb, 1994.

Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio kako realizacijom Nastavnoga plana i programa Talijanskoga jezika za gimnazije pristupnik postiže B1 razinu *Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, 2005.).

² Glasnik Ministarstva prosvjete i športa, Posebno izdanje, broj 11, Zagreb, lipanj 1997.

Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio kako realizacijom Nastavnoga plana i programa Talijanskoga jezika pristupnik postiže A2 razinu *Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, 2005.).

ispita na državnoj maturi. U dodatku su navedene razlike u tematskim sadržajima i jezičnim strukturama koje pristupnici trebaju dodatno obraditi kako bi mogli pristupiti ispitu na višoj razini i uspješno ga položiti. Nastavnicima, čija je obveza pomagati pristupnicima u pripremama za polaganje državne mature, ispitni katalog pruža jasne smjernice o tome do koje razine znanja, odnosno do kojih ishoda trebaju dovesti pristupnike za pojedinu razinu ispita. Ispitom iz Talijanskoga jezika na osnovnoj razini ispituje se oko 60% sadržaja koji se provjerava ispitom na višoj razini. Ove dvije razine ispita u ispitnome katalogu jasno su definirane i opisane u okviru sadržaja, odnosno tema i gramatičkih struktura prema planu i programu nastave Talijanskoga jezika u gimnazijama i četverogodišnjim strukovnim školama u RH.

Program četverogodišnjih strukovnih škola koje imaju 70 sati nastave godišnje bitno se razlikuje od gimnazijskoga programa, u prvome redu u obimu općega i specifičnoga vokabulara, razradbi tema, složenosti pisanoga ili usmenoga izričaja i formatu te pristupnici iz tih škola mogu položiti osnovnu razinu ispita iz Talijanskoga jezika na državnoj maturi. Ukoliko pristupnici četverogodišnjih strukovnih škola žele polagati višu razinu, trebaju obraditi dodatne programske sadržaje prema planu i programu za gimnazije.

Ispitni katalog podijeljen je na dva dijela od kojih svaki opisuje jednu od navedenih razina.

Za svaku razinu priložena su ova poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja
6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem
7. Priprema za ispit .

U prvome i drugome poglavlju čitatelj može naći odgovor na pitanje *što se ispituje*. U prvome su poglavlju navedena područja ispitivanja, odnosno ključne vještine iz ovoga predmeta koje se ispituju ovim ispitom. U drugome je poglavlju, kroz konkretne opise onoga što pristupnik treba znati, razumjeti i moći učiniti, pojašnjen način na koji će se navedena znanja i vještine provjeravati.

Treće, četvrto i peto poglavlje odgovaraju na pitanje *kako se ispituje*, a u njima je pojašnjena struktura i oblik ispita, vrste zadataka te način provedbe i vrjednovanja pojedinih zadataka i ispitnih cjelina.

U šestome su poglavlju primjeri svih vrsta zadataka u ispitu s detaljnim pojašnjenjem.

Slijedi poglavlje koje odgovara na pitanje *kako se pripremiti za ispit*. U tom su poglavlju savjeti koji pristupnicima pomažu pripremiti ispit. Da bi pristupnici položili višu razinu ispita državne mature, od njih se očekuje da imaju produktivne kompetencije koje su jasno definirane u obrazovnim ishodima za pojedine razine.

1. VIŠA RAZINA ISPITA

1.1. Područja ispitivanja

Državnom maturom iz Talijanskoga jezika na višoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnome planu i programu gimnazije.

Sukladno tomu, ispit iz Talijanskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina. Prvom cjelinom ispituje se vještina **čitanja**, drugom cjelinom vještina **pisanja**, a trećom cjelinom vještina **slušanja**.

Vještina **govorenja** ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2010./2011.

1.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnome planu i programu za gimnazije i razini B1 ZEROJ-a.

1.2.1. Čitanje

Prvom se cjelinom ispituje **čitanje**, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema nastavnome planu i programu za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a pristupnik može:

- uz odgovarajuću razinu razumijevanja čitati jednostavne činjenične tekstove o temama iz vlastitoga područja interesa
- prepoznati bitne informacije u izravnim i jednostavnim novinskim člancima o poznatim temama
- prepoznati glavne zaključke u tekstu pregledno izložene argumentacije

- prepoznati slijed misli u iznošenju nekoga problema premda može propustiti pojedinosti.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- općenito razumjeti o čemu je riječ (uočiti osnovni smisao)
- pronaći specifične informacije
- detaljno razumjeti tekst
- prepoznati određene leksičke i/ili strukturalne obrasce

1.2.2. Pisanje

Drugom se ispitnom cjelinom provjerava **pisanje**, odnosno pisana produkcija.

Prema nastavnome planu i programu za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a pristupnik može:

- pisati izravne, čitke tekstove o nizu poznatih tema iz vlastitoga područja interesa (osobno iskustvo u obliku jednostavnoga, čitkoga teksta opisujući svoje osjećaje i reakcije, istiniti ili izmišljeni događaj, nedavno putovanje) ili ispričati kratku priču
- pisati kratke, jednostavne sastavke o temama od općega interesa: sažeti skup činjeničnih informacija o svakodnevnim ili nesvakodnevnim aktivnostima iz vlastitoga područja interesa te napisati izvještaj i iznijeti svoje mišljenje
- rabeći osnovni vokabular pisati o temama kao što su, primjerice, obitelj, hobiji i interesi, putovanja i aktualni događaji
- ispravno rabiti gramatičke strukture iako se osjeća utjecaj materinskoga jezika.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- napisati kratak, jednostavan tekst o temama od općega interesa ili iz vlastitoga područja interesa te pritom jasno izraziti vlastite osjećaje i mišljenja.

1.2.3. Slušanje

Trećom ispitnom cjelinom ispituje se **slušanje**.

Prema nastavnome planu i programu za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a od pristupnika se očekuje da može:

- razumjeti glavne misli jasnoga, standardnoga izlaganja o poznatim temama s kojima se redovito susreće
- razumjeti jasne konkretne informacije u sklopu poznatih, svakodnevnih tema prepoznajući opće poruke i specifične informacije ako je govor jasno artikuliran i na jednoj od poznatih jezičnih varijanti
- pratiti glavne misli duljega razgovora koji se vodi u njegovoj nazočnosti ako se rabi jasno artikuliran standardni govor
- pratiti predavanje ili izlaganje iz vlastitoga područja interesa ako mu je tema poznata, a iznošenje jednostavno i jasno artikulirano
- pratiti jednostavna kratka predavanja o poznatim temama ako su iznesena jasno artikuliranim standardnim govorom.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik uočiti osnovni smisao teksta i razumjeti specifične informacije na ovim vrstama tekstova:

- dugi razgovori
- izlaganja i predavanja
- kratke priče.

1.3. Struktura ispita

Ispit iz Talijanskoga jezika na višoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se **čitanje**, drugom **pisanje**, a trećom **slušanje**. U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

1.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 6 'grozdova' zadataka vezanih uz različite tekstove. Struktura ispitne cjeline *Čitanja* prikazana je u tablici 1. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanja

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratki informativni tekstovi	5
2.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratki informativni tekstovi/poruke	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)	članak/intervju	5
4.	detaljno razumijevanje teksta (kohezije i koherencije)	zadatci povezivanja	članak	5
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksički i/ili strukturalni obrasci)	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)/ zadatci povezivanja	članak/intervju	7
6.	detaljno razumijevanje teksta (leksički i/ili strukturalni obrasci)	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)/ zadatci dopunjavanja	članak/intervju /pismo	8

Napomena: Tekstovi imaju približno 1500 riječi.

1.3.2. Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka produženoga odgovora. Pristupnici će dobiti kratki opis situacije s trima pitanjima. Njihov je zadatak napisati odgovor na ta tri pitanja koji će sadržavati od 120 do 150 riječi.

1.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 4 'grozda' zadataka vezanih uz različite slušane tekstove. Struktura ispitne cjeline *Slušanja* prikazana je u tablici 2. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline *Slušanja*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje opće poruke	zadatci povezivanja	kratke priče	5
2.	razumijevanje glavne misli/specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	kratke priče/kratak razgovor	8
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	predavanje/izlaganje /razgovor	6
4.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	predavanje/izlaganje /razgovor	6

1.4. Tehnički opis ispita

1.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Talijanskoga jezika je pisani³ i traje ukupno **150 minuta**.

Ispit čitanja i ispit pisanja provode se vremenski odvojeno od ispita slušanja.

Za rješavanje ispita čitanja i pisanja predviđeno je ukupno **120 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanja* traje približno **30 minuta** uključujući i 6 minuta za prijepis odgovora na list za odgovore.

Vremenik provedbe bit će objavljen u *Vodiču kroz državnu maturu* te na mrežnim stranicama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (www.ncvvo.hr).

1.4.2. Izgled testa i način rješavanja

Čitanje i Pisanje

Pristupnici dobivaju omotnicu u kojoj je ispitna knjižica, list za odgovore, list za ocjenjivače te list za koncept. U ispitnoj knjižici su tekstovi i zadatci kojima se ispituje čitanje te zadatak produženoga odgovora kojim se provjerava vještina pisanja.

³Vještina **govorenja** ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2010./2011.

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja testa. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja, odnosno upisivanja točnih odgovora.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju označivanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora označuju se znakom X. Ukoliko u zadacima pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

Zadatke dopunjavanja u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju upisivanjem riječi na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi. Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

Za rješavanje zadatka produženoga odgovora (pisanje teksta) pristupnici mogu rabiti list za koncept, ali na kraju moraju svoj tekst čitljivo prepisati na list za čistopis.

Slušanje

Pristupnici dobivaju omotnicu u kojoj je ispitna knjižica i list za odgovore. Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja testa. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Provedba ispitne cjeline *Slušanja*⁴

- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Prije svakoga zadatka pristupnici imaju stanku kako bi pročitali pitanja prije slušanja.
- Dok slušaju, pristupnici pišu odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju imaju 6 minuta da ih prepisu na list za odgovore.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Slušanja* pristupnici rješavaju označivanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora označuju se znakom X. Ukoliko u zadacima pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

1.4.3. Pribor

Tijekom pisanja triju dijelova ispita iz Talijanskoga jezika dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje. Tijekom svih dijelova ispita pristupnicima ne će biti dopušteno rabiti rječnik.

1.5. Opis bodovanja

Uspješnost pristupnika na ispitu određuje se tako da ostvareni bodovi svake od triju ispitnih cjelina u ukupnome rezultatu sudjeluju s jednom trećinom.

Udio ispitnih cjelina u ukupnome uspjehu na ispitu prikazan je u tablici 3.

Tablica 3. Udio ispitnih cjelina u ispitu

Čitanje	1/3
Pisanje	1/3
Slušanje	1/3

1.5.1. Vrjednovanje ispitne cjeline Čitanja

Bodovi: Svaki zadatak donosi jedan bod. Ispitna cjelina *Čitanja* donosi ukupno 35 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 1/3.

1.5.2. Vrjednovanje ispitne cjeline Pisanja

Bodovi: Ispitna cjelina *Pisanja* donosi ukupno 20 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 1/3.

Sastavak se ocjenjuje prema **ljestvici za ocjenjivanje** koja se sastoji od četiriju kriterija:

• Izvršenje zadatka

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Izvršenja i sastavaka u ZEROJ-u*)

• Koherencija i kohezija

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Dosljednosti i povezanosti u ZEROJ-u*)

• Vokabular

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Opsega vokabulara i sposobnosti korištenja vokabulara u ZEROJ-u*)

• Gramatika

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Gramatičke ispravnosti u ZEROJ-u*).

Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje *je li pristupnik odgovorio na sva pitanja u zadatku*.

Koherencija i kohezija

Kriterij *Koherencija i kohezija* odnosi se na ova pitanja:

- Kako lako čitatelj/ocjenjivač može pratiti slijed pristupnikovih misli?

- Jesu li misli logički povezane?
- Kako dobro pristupnik rabi kohezivna sredstava u svrhu povezivanja svojih misli?

Vokabular

Kriterij *Vokabular* odnosi se na ova pitanja:

- Kakav je raspon vokabulara? U kojoj mjeri pristupnik ponavlja iste riječi i izraze?
- Do koje mjere pogrješke u uporabi/morfološkom obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Gramatika

Kriterij *Gramatika* odnosi se na ova pitanja:

- Može li učenik rabiti raspon struktura ili se oslanja na uporabu jednostavnih struktura?
 - Do koje mjere pogrješke u uporabi/morfološkom obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?
- Ljestvica za ocjenjivanje sastavka prikazana je u tablici 4.

Tablica 4. Ljestvica za ocjenjivanje sastavka

	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
5	<ul style="list-style-type: none"> • Svi dijelovi zadane teme su opsežno i relativno ujednačeno razrađeni. • Glavne su misli relevantne, njihova je potpora jasna i relevantna. • Učinkovita uporaba oblika teksta 	<ul style="list-style-type: none"> • Slijed misli je jasan i lako čitljiv. • Učinkovita uporaba različitih kohezivnih sredstava 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobar raspon vokabulara za izvršenje zadatka • Pojavljuju se pogriješke u uporabi/obliku/ pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobar raspon struktura za izvršenje zadatka • Pojavljuju se pogriješke u uporabi/obliku, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
4				
3	<ul style="list-style-type: none"> • Opsežnije su razrađeni samo neki dijelovi zadane teme. • Glavne su misli relevantne, ali je njihova potpora djelomično relevantna ili sadrži puno ponavljanja. • Uglavnom prikladna uporaba oblika teksta 	<ul style="list-style-type: none"> • Slijed misli može se razlučiti unatoč mjestimičnim odstupanjima od logičkoga redosljeda. • Ograničena uporaba kohezivnih sredstava 	<ul style="list-style-type: none"> • Dostatan raspon vokabulara za izvršenje zadatka. • Pogriješke u uporabi/ obliku/ pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka može razumjeti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pristupnik se općenito oslanja na jednostavne i iste strukture uz povremeni pokušaj uporabe složenih struktura. • Pogriješke u uporabi/ obliku uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti.
2				
1	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst sadrži minimalni osvrt na sve ili samo na pojedine dijelove zadane teme. • Misli su najvećim dijelom irelevantne ili nema relevantne potpore. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slijed misli je vrlo slabo ili nikako razlučiv. • Vrlo ograničena ili neprikladna uporaba kohezivnih sredstava 	<ul style="list-style-type: none"> • Raspon vokabulara je vrlo ograničen ili je uporaba vokabulara neprikladna. • Pogriješke u uporabi/ obliku/ pravopisu najvećim dijelom onemogućuju razumijevanje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Raspon struktura je vrlo ograničen ili je uporaba struktura neprikladna. • Pogriješke u uporabi/ obliku gotovo u potpunosti onemogućuju razumijevanje teksta.
0	<p>Pristupnik ne posjeduje jezičnu kompetenciju na razini potrebnoj za izvršenje zadatka što je, između ostaloga, razvidno i iz duljine teksta (npr. tekst sadrži manje od 50 riječi). Ili: Sadržaj teksta je u potpunosti irelevantan. Ili: Pristupnik je prepisao tekst.</p>			

Pojašnjenje

Pristupnici trebaju napisati tekst rabeći od 120 do 150 riječi. Pristupnici smiju napisati i više od traženoga broja riječi. Bodovi se oduzimaju ako pristupnik napiše premalo riječi:

- za 100 do 110 riječi oduzima se 1 bod
- za manje od 100 riječi oduzimaju se 2 boda.

Pristupnik ne može ostvariti negativne bodove, tj. najniži mogući broj ostvarenih bodova je 0.

Brojanje riječi u sastavku

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalo. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom. U broj riječi ubrajaju se uvodni pozdrav i završetak pisma, a ne ubrajaju se ponavljanja, nabranjanja i osobna imena.

Primjeri računanja broja riječi u sastavku:
Ieri Marco e Andrea sono andati al cinema. (6 riječi)
Oggi è il 25 ottobre 2008. (6 riječi)

1.5.3. Vrijednovanje ispitne cjeline *Slušanja*

Bodovi: Svaki zadatak donosi jedan bod. Ispitna cjelina *Slušanja* donosi ukupno 25 bodova.

Udio u cjelome ispitu: 1/3.

1.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem

U ovome su poglavlju primjeri zadataka⁴. Uz svaki primjer zadatka ponuđen je opis te vrste zadatka, obrazovni ishod koji se tim konkretnim zadatkom ispituje, točan odgovor te način bodovanja.

1.6.1. Primjer zadatka povezivanja⁵

Zadatak 1

Leggete queste brevi presentazioni di alcuni film. Abbinare la presentazione corrispondente al titolo del film. Fate attenzione, ci sono due intrusi:

1 _____	A L'uomo in più
2 _____	B L'amore non basta
3 _____	C Notte prima degli esami
4 _____	D Ombre del passato
5 _____	E Asterix e i Vichinghi
	F Notte dopo gli esami
	G Le maschere di cera

⁵ Za svaku vrstu zadatka dan je primjer bez obzira na ispitne cjeline.

⁶ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati u oglednome primjeru testa. Primjeri zadataka preuzeti su iz ispitne cjeline *Čitanja*.

<p>1. È un film horror. Ben e Jane sono in Giap-pone per lavoro. Una sera investono qualcu-no, ma la polizia non riesce a rinvenire sulla scena dell'incidente nessun cadavere. Subito dopo Jane scopre che nelle foto che i due hanno scattato è sempre presente un'ombra. Intanto alcuni amici di Ben cominciano a morire. Il resto dovrete scoprirlo da soli.</p>	<p>2. È una commedia. Luca Molinari, liceale, conosce la bella Claudia e se ne innamora. Le dichiara il suo amore, ma scopre che lei è la figlia del prof. Martinelli, detto "la carogna". Parla col professore, va da Claudia e lei gli rivela che le piace Riccardo. Luca passa quella notte con i suoi amici davanti alla casa di Simona e così il giorno dopo i ragazzi affrontano coraggiosi le prove di maturità.</p>
<p>3. È un film drammatico. "Che posso dire? Nella vita il pareggio non esiste, si vince o si perde. Nel gioco del calcio, come nella vita, quello che risolve le situazioni, trova una soluzione nuova a una vita che sta andando a rotoli, o, forse, "solo" a una partita di calcio che stiamo perdendo. Un giocatore in più in attacco, perché pareggiare non interessa a nessuno.</p>	<p>4. L'ottavo adattamento dal fumetto al cartone animato delle avventure porta i due protagonisti a scontrarsi con i loro ideali "cugini": celtici. Battute, di cui conosciamo molte, ma ugualmente ci fanno sempre quantomeno sorridere. Il mondo descritto è colorato, allegro, e fa stare bene. Un certo avvicinamento è tentato verso i tanti altri cartoni animati, americani e non. Film divertente per tutti.</p>
<p>5. È un film drammatico. Racconta una storia d'amore sofferta soffermandosi sulla componente psicologica e sociale, che spesso riesce a compromettere le ambizioni e la sincerità di un sentimento che, a volte, che non è sufficiente. Per conquistare un amore bisogna spesso ricorrere alle maschere. Però quando si scopre la verità rimane solo il dolore.</p>	

TOČNI ODGOVORI: 1. D, 2. C, 3. A, 4. E, 5. B

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje osnovnoga smisla

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor ili ukoliko se označi više odgovora za svako pitanje

1.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora⁶

Esercizio 2

Domande 6-13

Sentirete un breve dialogo. Scegliete la risposta esatta A, B oppure C.

Nata a Mirano, il 5 agosto del 1988, attuale detentrica del record del mondo dei 400 e 200 m stile libero. È l'unica nuotatrice italiana, ed una delle poche europee, ad aver infranto il record del mondo in più di una specialità. È la prima donna italiana ad aver vinto una medaglia d'oro nel nuoto alle Olimpiadi di Pechino (nei 200 m stile libero).

G: Complimenti, Federica, hai scelto il modo più clamoroso con un incredibile risultato che ti consegna alla storia della specialità.

F: Veramente un tempo così non me l'aspettavo nemmeno io. È una rivincita. Mi hanno detto che io arrivo sempre seconda. Ho dimostrato che non è così.

G: Vittoria e record dopo la squalifica nei 200 metri negli Europei?

F: Penso che quella delusione mi abbia dato solo più forza, più voglia di far vedere cosa valgo.

G: In vasca sei una furia scatenata, ma come sei nella vita privata?

F: Sono una ragazza normale con un pizzico di talento. Ho un bellissimo rapporto con mio fratello. Abbiamo fatto lo stesso tatuaggio "Nient'altro che noi".

G: Sei una vera campionessa?

F: Sono forte, determinata nello sport, mentre nella vita privata sono insicura, orgogliosa, dolce, mille cose insieme. Nel passato ho avuto tanti problemi da adolescente. Mi sono rivolta ad uno psicologo che mi ha aiutato con dei consigli.

G: I risultati raggiunti ti hanno incoraggiato?

F: Ho tanta voglia di continuare nello sport.

G: Ami i tacchi a spillo però?

F: Lo sport non rinnega l'eleganza!

G: Non nascondi più l'amore per Luca Marin, anche lui campione di nuoto?

F: Abbiamo gli stessi obiettivi. Io sono molto possessiva che è la cosa peggiore. Nell'ultima vacanza, però ho scoperto un Luca diverso. Stiamo bene insieme durante l'allenamento e in privato.

G: In bocca al lupo, Federica!

⁷ Primjeri zadataka preuzeti su iz ispitne cjeline *Slušanja*. Transkript zvučnoga zapisa bit će objavljen uz ogledni primjer testa.

6. Federica Pellegrini è detentrica
- A di un record mondiale.
 - B di più di due record mondiali.
 - C di due record mondiali.

7. A Pechino Federica Pellegrini:
- A ha nuotato sotto il record mondiale.
 - B ha conseguito il primato mondiale.
 - C ha vinto la sua prima medaglia.

8. Il record di Federica era
- A atteso.
 - B inatteso.
 - C scontato.

9. Federica era delusa a causa
- A della squalifica a livello europeo.
 - B del secondo posto a livello europeo.
 - C della rivincita a livello mondiale.

10. Il tatuaggio di Federica è uguale
- A a quello della squadra azzurra.
 - B a quello di suo fratello.
 - C a quello del suo ragazzo.

11. Federica ritiene di essere una ragazza
- A scatenata.
 - B sicura.
 - C semplice.

12. Federica ha avuto problemi
- A con se stessa.
 - B con lo psicologo.
 - C con il suo ragazzo.

13. All'atleta non piace
- A la sua forma fisica.
 - B il suo carattere.
 - C la sua eleganza.

TOČNI ODGOVORI:

6. C, 7. B, 8. B, 9. A, 10. B, 11. C, 12. A, 13. B

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje glavne misli/specifičnih informacija

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 8 bodova)

0 bodova – netočan odgovor ili ukoliko se označi više odgovora za svako pitanje

1.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja⁷

Esercizio 8

Domande 56-65

Leggete questo annuncio e scrivete la parola più appropriata:

Libera Università del Cinema di Roma www.universitadelcinema.it – info@universitadelcinema.it

Corso annuale

Inizio:

Il corso ha (28) _____ a fine gennaio 2009, per una durata complessiva di 10 mesi.

Frequenza:

La frequenza è (29) _____ tre giorni a settimana per la durata complessiva di 500 ore di lezioni. Un giorno a disposizione per i tuoi lavori individuali e un giorno per la discussione con i docenti dei lavori svolti. Si lascia tempo alla tua creatività e avrai certezza di (30) _____ seguito con scrupolo.

Tesi di laurea finale:

A (31) _____ corso uscirai con la tesi di laurea filmica come regista con l'attestato relativo e con i cortometraggi dei compagni dove tu avrai filmato i diversi ruoli previsti (32) _____ set cinematografici. Le tesi di laurea filmica finale verranno proiettate nella sede della scuola, ai professionisti del cinema italiani e stranieri, in modo da avviare un dialogo (33) _____ i nostri allievi meritevoli e i professionisti dello spettacolo.

Metodo:

Qui il cinema (34) _____ impara facendolo; dall'idea alla copia campione. Dalle prime settimane potrai cimentarti con i mezzi tecnici in digitale perché la (35) _____ scuola è una vera bottega di lavoro. Potrai non addormentarti con le chiacchiere per apprendere la teoria attraverso la pratica.

TOČNI ODGOVORI: 28. inizio, 29. obbligatoria, 30. essere, 31. fine, 32. dai, 33. tra, 34. si, 35. nostra

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: uporaba prikladnih leksičkih i/ili strukturalnih obrazaca

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 8 bodova)

0 bodova – netočan odgovor

⁸ Primjeri zadataka preuzeti su iz ispitne cjeline *Čitanja*.

1.6.4. Primjer zadatka esejskoga tipa⁸

Esercizio 7

Domanda 51

Leggete questa lettera alla redattrice di una trasmissione che tratta temi turistici. Scrivete un testo rispondendo a tutte e tre le domande. Usate 120-150 parole.

Cara Licia,

Seguo sempre la tua trasmissione. Rispondimi! Ci sono luoghi incontaminati dove l'uomo non è ancora arrivato? È possibile visitarli? I luoghi incontaminati sono un sogno proibito della mia generazione?

Che cosa si può fare per diminuire l'inquinamento del pianeta Terra?

Monica

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivanje sastavka⁹, ukupno 20 bodova.

⁹ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Pisanja*.

¹⁰ v. stranicu 16.

1.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se bitno od svakodnevnog poučavanja. Nastavne metode i oblici rada koji se rabe u svakodnevnom nastavnome procesu jednako su učinkoviti i za uspješno pripremanje pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između poučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na poučavanju, a ne isključivo na pripremanju za ispit.

Nastavnici bi za uspješno pripremanje pristupnika za ispit trebali detaljno proučiti ispitni katalog i ogledni primjer testa. Analiza ispitnoga kataloga omogućuje uvid u strukturu i trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, vrste i broj zadataka i način njihova bodovanja.

Pristupnike bi svakako trebalo uputiti da detaljno prouče *Vodič za učenike*. Predloženi broj sati je minimalno 35 za ekonomske, trgovačke i upravne škole do 45 sati za tehničke škole (pomorske) te glazbene i umjetničke škole. Ogledni primjeri testa za pojedinu razinu pristupnicima daju jasan uvid u razlike u opsegu sadržaja, rasponu vokabulara i razradbi tema.

1.7.1. Vještina čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Pristupnike je potrebno poticati da što više i češće čitaju razne vrste tekstova i da pokušaju odgovoriti (izraziti svoje osjećaje) na sadržaj teksta, a ne se isključivo koncentrirati na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta od jednake su važnosti kao i jezične strukture koje se u njemu nalaze. Razvijanje sposobnosti predviđanja važan je čimbenik vještine čitanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupnicima da shvate o čemu je riječ i prije nego što započnu čitanje samoga teksta.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za uvježbavanje vještine čitanja. Često se zadatci za uvježbavanje ove vještine zadaju za samostalan rad kod kuće. Opravdano je za očekivati da pristupnici obavljaju postavljene zadatke, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnome procesu u kojem bi se uvježbavale podvještine specifične za ovu ispitnu cjelinu. Pristupnike je prvenstveno potrebno upoznati s vrstama zadataka na ispitu i postupcima koje će rabiti za njihovo uspješno rješavanje. I u ovome slučaju, pristupnike, prije svega, treba motivirati i ohrabriti jer oni o nepoznatome tekstu često znaju puno više nego što misle kad ga pročitaju. S pristupnicima treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi pomoću konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufiksi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora potrebno je nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja potrebno je pažljivo pročitati natuknice i potražiti u tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekstove.

Za uspješno rješavanje zadataka dopunjavanja potrebno je pažljivo pročitati tekst i obratiti pozornost na rečenice/riječi ispred i iza praznine, a nakon toga treba odlučiti koja riječ smisleno i gramatički najbolje popunjava prazninu u tekstu.

Razumijevanje svih riječi i gramatičkih struktura nije potrebno za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanja*. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija. Pristupnicima također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka unutar ispita. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnici nemaju dovoljno

vremena za rješavanje svih zadataka jer su previše vremena utrošili na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini Čitanja?

- Pažljivo pročitajte upute za svaki zadatak.
- Pažljivo pročitajte tekst/tekstove i zadatke u određenome 'grozdu' zadataka.
- Primijenite odgovarajuću strategiju za pojedinu vrstu zadatka.
- Nakon što riješite sve zadatke, vratite se na one koje niste riješili u prvome čitanju i pokušajte ih riješiti.
- Pažljivo prepisite odgovore na list za odgovore.

1.7.2. Vještina pisanja

Najvažniji čimbenik u pripremanju za ispitnu cjelinu *Pisanja* je omogućiti pristupnicima da što više i češće uvježbavaju pisanje raznih vrsta zadataka, odnosno razvijati naviku pisanja. Jednako je važno pristupnicima nakon svakoga zadatka dati povratnu informaciju o uspješnosti njihova obavljenoga rada. To je vrlo zahtjevan i dugotrajan posao za nastavnika. Svakako treba razmisliti o mogućnosti da povratnu informaciju daju pristupnici međusobno, što se pokazalo izuzetno učinkovitim.

Posebnu pozornost treba obratiti pažljivomu čitanju i raščlambi zadatka na ispitu. Pristupnike je potrebno podsjetiti da neispunjavanje i dijela zadatka može značajno umanjiti njihovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanja*.

Uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanja* uključuje i poznavanje konvencija žanrova, npr. eseja, pisma, izvješća i sl. koji se pojavljuju na ispitima. Pristupnike je moguće upoznati s osnovnim karakteristikama žanrova opisom i analizom primjera (modela).

Veliki broj pristupnika treba pomoć u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u njihovu

svrhovitost. Pristupnicima je također potrebno ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti izvršenja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti njihovu povezanost.

Pristupnike također treba uputiti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice uratka na ispitu. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitim metodama. Prije samoga ispita korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za izradbu zadatka. Pravilno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh na ispitu.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini Pisanja?

- Pažljivo pročitajte upute za zadatak.
- Razmislite o zadanoj temi i zabilježite neke ideje.
- Organizirajte ideje i napišite koncept zadatka u natuknicama.
- Napišite cjeloviti tekst zadatka.
- Pročitajte tekst i provjerite jeste li u potpunosti obavili zadatak.
- Ponovno pročitajte tekst i provjerite jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

1.7.3. Vještina slušanja

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanja* težim dijelom cjelokupnoga ispita. Razvijanje vještine slušanja temelji se na nekoliko načela. Potrebno je uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu, pomagati pristupnicima da se odgovarajuće pripreme za zadatke i razvijati kod njih svijest o potrebi ponavljanja slušanja zvučnih zapisa kada je to potrebno.

Izuzetno je važno od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome

što se od pristupnika očekuje u ispitnoj cjelini *Slušanja* (što se ispituje?¹⁰) i vrstama zadataka (kako se ispituje?¹¹) kojima se vještina slušanja ispituje.

Prije rješavanja zadataka potrebno je pristupnike upozoriti na nužnost pažljivoga čitanja uputa prije svakoga zadatka. Pristupnike je potrebno upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za njihovo uspješno rješavanje. Upute sadrže bitne informacije o temi onoga što će slušati i o tome što se od pristupnika očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupnicima svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi u ispitnoj cjelini *Slušanja* nije potrebno. Pažnju moraju obratiti samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Slušanja*?

- Pažljivo pročitajte uputu i tekst svakoga zadatka.
- Ukoliko ne riješite neki zadatak, nastavite rješavati ostale zadatke.
- Tijekom drugoga slušanja obratite pozornost na zadatke koje niste riješili tijekom prvoga slušanja.
- Pažljivo prepisite odgovore na list za odgovore.

1.7.3. Literatura

- Popis odobrenih udžbenika za srednje škole objavljen na web stranici Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (www.mzos.hr)
- *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ), Školska knjiga, Zagreb, 2005.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 15 do 19 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.

- Republika Hrvatska, Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva: Kurikularni pristup promjenama u gimnaziji (razradba rasterećenja Okvirnoga nastavnoga plana i programa u funkciji rasterećenja učenika), Strani i klasični jezici, Zagreb, 2003.

¹¹ v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

¹² v. poglavlje *Struktura ispita*

2. OSNOVNA RAZINA ISPITA

2.1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Talijanskoga jezika na osnovnoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnome planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim srednjoškolskim programima.

Sukladno tomu, ispit iz Talijanskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjeline. Prvom cjelinom ispituje se vještina **čitanja**, drugom vještina **pisanja**, a trećom vještina **slušanja**.

Vještina **govorenja** ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2009./2010.

2.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnome planu i programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama i razini A2 ZEROJ-a.

2.2.1. Čitanje

Prvom se cjelinom ispituje **čitanje**, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema nastavnome programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:67ff.) pristupnik može:

- razumjeti kratke, jednostavne tekstove koji sadržavaju najučestaliji vokabular
- razumjeti kratke, jednostavne tekstove o poznatim temama i tekstove konkretnoga sadržaja u kojima se rabi uobičajeni svakodnevni vokabular
- pronaći specifične informacije u jednostavnim

tekstovima s kojima se susreće, poput pisama, brošura i kratkih članaka koji opisuju događaje.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode u ovoj ispitnoj cjelini provjerava se može li pristupnik:

- razumjeti glavne misli/poruke u tekstu
- pronaći određene specifične informacije
- razumjeti pojedinosti u tekstu, osnovna i implicitna značenja
- prepoznati i u rečenicama prikladno uporabiti određene leksičke jedinice
- prepoznati i u rečenicama prikladno uporabiti određene gramatičke strukture.

2.2.2. Pisanje

Drugom ispitnom cjelinom provjerava se **pisanje**, odnosno pisana produkcija.

Prema nastavnome programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:71f.) pristupnik može:

- napisati niz jednostavnih izraza i rečenica povezanih jednostavnim veznicima poput 'e', 'o', 'oppure', 'ma', 'perciò' i 'perché'
- smisljeno povezanim rečenicama pisati o svakodnevnom pojavnostima iz svojega okruženja, npr. o ljudima, mjestima, obrazovnome iskustvu i slično
- napisati vrlo kratak i jednostavan opis određenih događaja, prošlih aktivnosti i osobnih iskustava
- rabiti uski izbor osnovnoga vokabulara potreban za snalaženje u svakodnevnom situacijama
- rabiti neke jednostavne strukture ispravno iako još uvijek pravi osnovne pogreške, ali je unatoč tomu

obično jasno što želi reći.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode u ovoj ispitnoj cjelini provjerava se može li pristupnik:

- u skladu s tekstnom vrstom, komunikacijskom svrhom i odnosom između pisca i čitatelja uporabiti prikladne jezične izričaje
- u skladu s tekstnom vrstom organizirati rečenice i odlomke u tekstu smisljeno i logički te pritom uporabiti jednostavna kohezivna sredstva
- oblikovati razumljiv tekst.

2.2.3. Slušanje

Trećom ispitnom cjelinom ispituje se **slušanje**.

Prema nastavnome programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:62ff.) pristupnik može:

- razumjeti fraze i izraze koji se odnose na područja od neposrednoga interesa (npr. osnovni podatci o njemu, obitelji, njegovoj neposrednoj okolini, školi i sl.) ako se govori polako i jasno
- prepoznati temu razgovora koji se vodi u njegovoj nazočnosti ako se govori polako i jasno
- razumjeti osnovni smisao kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, obavijesti i upozorenja
- razumjeti i izvući bitne informacije iz kratkih, snimljenih tekstova koji se bave predvidivim svakodnevnim temama ako su izneseni polako i jasno.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode u ovoj ispitnoj cjelini provjerava se može li pristupnik razumjeti:

- temu teksta, glavne misli/poruke u tekstu
- određene specifične informacije u tekstu.

2.3. Struktura ispita

Ispit iz Talijanskoga jezika na osnovnoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se **čitanje**, drugom **pisanje**, a trećom **slušanje**.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

2.3.1. Čitanje

Ispitna cjelina *Čitanja* sastoji se od 6 'grozdova' zadataka vezanih uz različite tekstove. Struktura ispitne cjeline *Čitanja* prikazana je u tablici 1. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kakvome tekstu te koliko je zadataka vezano uz taj tekst.

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanja

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratke poruke/ obavijesti	5
2.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratke poruke/ obavijesti/ članak	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci dopunjavanja	članak/brošura	5
4.	detaljno razumijevanje teksta	zadatci povezivanja	članak/brošura/ dijalog	5
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksik)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)/zadatci povezivanja	osobno pismo/ brošura	5
6.	detaljno razumijevanje teksta (struktura)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)/zadatci dopunjavanja	osobno pismo/ brošura	5

Napomena: Tekstovi imaju približno 1000 riječi.

2.3.2. Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka produženoga odgovora.

Pristupnici će dobiti kratki naputak koji ima tri pitanja. Njihov je zadatak napisati odgovor na ta tri pitanja koji će sadržavati od 50 do 70 riječi.

2.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 4 'grozda' zadataka vezanih uz slušane tekstove. Struktura ispitne cjeline *Slušanja* prikazana je u tablici 2. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline *Slušanja*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	5 kratkih poruka/ obavijesti	5
2.	razumijevanje bitnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	5 kratkih razgovora	5
3.	razumijevanje bitnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	1 razgovor	5
4.	razumijevanje bitnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	1 obavijest	5

2.4. Tehnički opis ispita

2.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Talijanskoga jezika je pisani¹ i traje ukupno **100 minuta**.

Ispitne cjeline *Čitanja* i *Pisanja* provode se vremenski odvojeno od ispitne cjeline *Slušanja*, a za njihovo rješavanje predviđeno je **70 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanja* traje približno **30 minuta** uključujući i vrijeme predviđeno za prijepis odgovora na list za odgovore.

Vremenik provedbe bit će objavljen u *Vodiču kroz državnu maturu* te na mrežnim stranicama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (www.ncvvo.hr).

2.4.2. Izgled testa i način rješavanja

Čitanje i Pisanje

Pristupnici dobivaju omotnicu u kojoj je ispitna knjižica, list za odgovore, list za ocjenjivače te list za koncept. U ispitnoj knjižici su tekstovi i zadatci kojima se ispituje čitanje te zadatak produženoga odgovora kojim se provjerava vještina pisanja. Od pristupnika

¹ Vještina **govorenja** ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2009./2010.

se očekuje da pažljivo pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja testa. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja, odnosno upisivanja točnih odgovora.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju označivanjem slova točnoga/točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora označuju se znakom X. Ukoliko u zadacima pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

Zadatke dopunjavanja u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju upisivanjem riječi na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi. Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

Za rješavanje zadatka produženoga odgovora (pisanje poruke) pristupnici mogu rabiti list za koncept, ali na kraju moraju svoj odgovor čitljivo prepisati na list za čistopis.

Slušanje

Pristupnici dobivaju omotnicu u kojoj je ispitna knjižica i list za odgovore. Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja testa. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Provedba ispitne cjeline *Slušanja*²

- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Prije svakoga zadatka pristupnici imaju stanku kako bi pročitali pitanja prije slušanja.
- Dok slušaju, pristupnici pišu odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju imaju 6 minuta da prepišu odgovore na list za odgovore.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Slušanja* pristupnici rješavaju označivanjem slova točnoga/točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora označuju se znakom X. Ukoliko u zadacima pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

2.4.3. Pribor

Tijekom pisanja triju dijelova ispita iz Talijanskoga jezika dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje. Tijekom trajanja svih dijelova ispita pristupnicima ne će biti dopušteno rabiti rječnik.

² Nakon što dežurni nastavnik pročita upute pristupnicima, pušta snimku. Snimka je napravljena na način da je njom predviđeno ponavljanje tekstova te stanke za čitanje i rješavanje zadataka. Pristupnici stoga trebaju pažljivo slušati upute na snimci.

2.5. Opis bodovanja

Uspješnost pristupnika na ispitu određuje se tako da ostvareni bodovi u svakoj od triju cjelina u ukupnome rezultatu sudjeluju s određenim udjelom.

Udio ispitnih cjelina u ukupnome uspjehu na ispitu prikazan je u tablici 3.

Tablica 3. Udio ispitnih cjelina u ispitu

Ispit čitanja	40%
Ispit pisanja	30%
Ispit slušanja	30%

2.5.1. Vrjednovanje ispitne cjeline Čitanja

Bodovi: Svaki zadatak donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 30 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 40%

2.5.2. Vrjednovanje ispitne cjeline Pisanja

Bodovi: Ispitna cjelina *Pisanja* donosi ukupno 15 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 30%

Poruka se ocjenjuje prema **ljestvici za ocjenjivanje** koja se sastoji od dvaju kriterija:

- **Izvršenje zadatka**
- **Jezik.**

Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje *u kojoj je mjeri pristupnik odgovorio na sva pitanja u zadatku.*

Jezik

Kriterij *Jezik* odgovara na pitanje *s kojom se lakoćom može razumjeti što je pristupnik napisao.*

Ljestvica za ocjenjivanje zadatka prikazana je u tablici 4.

Tablica 4. Ljestvica za ocjenjivanje zadatka pisanja

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	BROJ BODOVA	JEZIK
5	Postoji odgovor na sve tri sadržajne odrednice.	10	Tekst je potpuno razumljiv usprkos mogućim manjim pogreškama. Dobar raspon i uporaba vokabulara/ struktura.
		9	
4	Nejasno je postoji li odgovor na tri ili dvije sadržajne odrednice.	8	Tekst je lako razumljiv usprkos pogreškama. Dobar raspon i uporaba vokabulara/ struktura.
		7	
3	Postoji odgovor na dvije sadržajne odrednice.	6	Tekst je razumljiv usprkos brojnim pogreškama. Dostatan raspon vokabulara/struktura uz djelomično prikladnu uporabu.
		5	
2	Nejasno je postoji li odgovor na dvije ili jednu sadržajnu odrednicu.	4	Tekst je na mjestima teško razumljiv uz brojne pogreške. Nedostatan raspon vokabulara/struktura uz djelomično prikladnu uporabu.
		3	
1	Postoji odgovor na jednu sadržajnu odrednicu.	2	Tekst je u cjelini teško razumljiv uz vrlo brojne pogreške. Nedostatan raspon vokabulara/struktura uz neprikladnu uporabu.
		1	
0	Sadržaj teksta ne odnosi se niti u jednom svojem dijelu na postavljeni zadatak ili je tekst nerazumljiv.		

Pojašnjenje

Ukoliko ocjenjivač misli da je odgovor u dijelu koji se odnosi na kriterij Jezik između, primjerice, 8 i 6, može dodijeliti 7 bodova.

- Bodovi se oduzimaju ako pristupnik napiše premalo riječi:

- za samo 30 do 35 riječi oduzima se 1 bod
- za manje od 30 riječi oduzimaju se 2 boda.

Minimalni broj bodova je 0.

Brojanje riječi u sastavku

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalo. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom. U broj riječi ne ubrajaju se ponavljanja, nabrojanja i osobna imena.

Primjeri računanja broja riječi u sastavku:

leri Marco e Andrea sono andati al cinema. (6 riječi)

Oggi è il 25 ottobre 2008. (6 riječi)

2.5.3. Vrijednovanje ispitne cjeline *Slušanja* na str. 30

Bodovi: Svaki zadatak donosi jedan bod. Ispitna cjelina *Slušanja* donosi ukupno 20 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 30%

2.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem

U ovome su poglavlju primjeri zadataka³. Uz svaki primjer zadatka ponuđen je opis te vrste zadatka, obrazovni ishod koji se tim konkretnim zadatkom ispituje, točan odgovor te način bodovanja.

³ Za svaku vrstu zadatka dan je primjer bez obzira na ispitne cjeline. Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati u ogleđnome primjeru testa.

2.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem

2.6.1. Primjer zadatka povezivanja⁴

Esercizio 1

Domande 1-5

Leggete questi 5 messaggi. Abbinare la risposta più appropriata al messaggio. Fate attenzione c'è un intruso.

1	<u> G </u>	A. Visitami!
2	<u> </u>	B. Telefonami!
3	<u> </u>	C. Scrivimi!
4	<u> </u>	D. Aspettami!
5	<u> </u>	E. Fammi vedere!
	<u> </u>	F. Accompagnami!
	<u> </u>	G. Salutalo!

- 1 Non vedo da molto Marco. Quando lo vedi digli che mi manca molto. Mi piacerebbe incontrarlo.
- 2 Ciao Paolo! Domenica prossima c'è la partita di pallamano. Ho due biglietti, ma non mi piace andarci da sola. So che ti piace questo sport. Ci vediamo davanti al palasport.
- 3 Ciao Mario! Dove sei? Oggi non sono andata a scuola. Ho bisogno degli appunti. Quando arrivi a casa fatti sentire!
- 4 Ciao, adesso ho saputo che c'è lo sciopero degli autobus. I tassi sono tutti occupati. Sto arrivando a piedi. Farò tardi.
- 5 Ciao! Ho ricevuto la tua lettera e ti ho risposto subito, ma finora non ho ricevuto nessuna risposta. Mi piacerebbe sapere che cosa succede da te in Europa.
- 6 Ciao! Grazie dei messaggi. Sono tornata a casa e sto molto meglio, ma non posso ancora uscire di casa. Quando hai tempo, vieni da me. Ci vediamo.

TOČNI ODGOVORI: 1. F, 2. B, 3. D, 4. C, 5. A

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje osnovnoga smisla

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor ili ukoliko se označi više odgovora za svako pitanje

⁴Primjeri su preuzeti iz ispitne cjeline *Čitanja*.

2.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora⁵

Esercizio 3

Domande 6 - 10

Sentirete un dialogo breve. Scegliete la risposta esatta.

A: Andiamo al cinema domani?

B: A che ora ci sono le proiezioni?

A: Alle 17, alle 19, alle 21 e alle 23.

B: Alle 23 è troppo tardi. Ti va bene alle 21?

A: D'accordo. Ci vediamo davanti al cinema.

6. Le amiche guarderanno il film:

A delle 21.

B delle 19.

C delle 23.

TOČAN ODGOVOR: 6. A

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje bitnih informacija

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor ili ukoliko se označi više odgovora za svako pitanje

⁵Primjeri su preuzeti iz ispitne cjeline *Slušanja*. Transkript zvučnoga zapisa bit će objavljen uz ogledni primjer testa.

2.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja⁶

Esercizio 3

Domande 31-35

Leggete il testo e completate il modulo con i dati richiesti (un concetto solo).

Roberto Nardi

Roberto Nardi è un giovane operatore informatico, ventenne. I suoi amici dicono che era il più bravo della loro generazione. È nato a Prato, una cittadina vicino a Firenze. „ Fin da bambino ero affascinato dallo schermo e dalla tecnologia informatica. Mi piaceva navigare in Internet. I miei genitori mi dicevano che abusavo del computer e le nostre bollette erano sempre alte. Piano piano però, ho cominciato a guadagnare le mie prime paghette lavorando nell’ ufficio di mio padre.” Roberto è di natura curioso e gli piace scoprire altre realtà. Quando non lavora fa dello sport. „Il ciclismo mi piace perché posso stare all’aria aperta, godere la natura e riposarmi gli occhi. Qualche volta è difficile pedalare, soprattutto in salita, però, il piacere di superarla è più importante. „Roberto è molto giovane, la sua professione gli permetterà di ottenere molti successi nella sua carriera.

- 0 Nome e cognome: Roberto Nardi
- 31 Nazionalità: _____
- 32 Luogo di nascita: _____
- 33 Età: _____
- 34 Professione: _____
- 35 Hobby: _____

TOČNI ODGOVORI:

31. italiana, **32.** Prato, **33.** 20 anni, **34.** operatore informatico, **35.** il ciclismo

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE: 1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor

⁶ Primjer zadatka dopunjavanja preuzet je iz ispitne cjeline Čitanja.

2.6.4. Primjer zadatka produženoga odgovora⁷

Esercizio 7

Domanda 51

Leggete la letterina della Sua amica Maura. Scrivete una lettera rispondendo a tutte e tre le domande. Usate 50-70 parole.

Ciao Daniela,

Le vacanze sono finite. Sono di nuovo tra i banchi a scuola. Come tu hai passato le tue vacanze. Dove sei andata? Che cosa hai fatto di bello?

Maura

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivanje⁸, ukupno 15 bodova.

⁷ preuzeto iz ispitne cjeline *Pisanja*

⁸ v. poglavlje *Opis bodovanja*

2.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se bitno od svakodnevnoga poučavanja. Nastavne metode i oblici rada koji se rabe u svakodnevnome nastavnome procesu jednako su učinkoviti i za uspješno pripremanje pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između poučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na poučavanju, a ne isključivo na pripremanju za ispit.

Nastavnici bi za uspješno pripremanje pristupnika za ispit trebali detaljno proučiti ispitni katalog i ogledni primjer testa. Analiza ispitnoga kataloga omogućuje uvid u strukturu i trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, vrste i broj zadataka i način njihovoga bodovanja. Opće kompetencije pristupnika temelje se na znanju, vještinama i umijećima, egzistencijalnim kompetencijama i na pristupnikovoj sposobnosti za učenje. Uporaba i učenje jezika podrazumijevaju aktivnosti koje obavljaju pristupnici razvijajući pritom niz općih kompetencija, a osobito komunikacijskih jezičnih vještina.

2.7.1. Vještina čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Pristupnike je potrebno poticati da što više i češće čitaju razne vrste tekstova i da pokušaju odgovoriti (izraziti svoje osjećaje) na sadržaj teksta, a ne se isključivo koncentrirati na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta od jednake su važnosti kao i jezične strukture koje se u njemu nalaze. Razvijanje sposobnosti predviđanja važan je čimbenik vještine čitanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupnicima da shvate o čemu je riječ i prije nego što započnu čitanje samoga teksta.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za uvježbavanje vještine čitanja. Često se zadatci za uvježbavanje ove vještine zadaju za samostalan rad kod kuće. Opravdano je za očekivati da pristupnici obavljaju postavljene zadatke, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnome procesu u kojem bi se uvježbavale podvještine specifične za ispitnu cjelinu *Čitanja*.

Pristupnike je prvenstveno potrebno upoznati s vrstama zadataka i postupcima koje će rabiti za njihovo uspješno rješavanje. I u ovome slučaju pristupnike, prije svega, treba motivirati i ohrabriti jer oni o nepoznatome tekstu često znaju puno više nego što misle kad ga pročitaju. S pristupnicima treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi pomoću konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufiksi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora potrebno je nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja potrebno je pažljivo pročitati natuknice i potražiti u

tekstu/tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Za uspješno rješavanje zadataka dopunjavanja potrebno je pažljivo pročitati tekst i obratiti pozornost na rečenice/riječi ispred i iza praznine. Nakon toga treba odlučiti koja riječ smisleno i gramatički najbolje popunjava prazninu u tekstu.

Razumijevanje svih riječi i gramatičkih struktura nije potrebno za uspješnost u ovoj ispitnoj cjelini. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupnicima također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnici nemaju dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer su previše vremena utrošili na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini Čitanja?

- Pažljivo pročitajte upute za svaki zadatak.
- Pažljivo pročitajte tekst/tekstove i zadatke u određenome 'grozdu' zadataka.
- Primijenite odgovarajuću strategiju za pojedinu vrstu zadatka.
- Nakon što riješite sve zadatke, vratite se na one koje niste riješili u prvome čitanju i pokušajte ih riješiti.
- Pažljivo prepisite odgovore na list za odgovore.

2.7.2. Vještina pisanja

Najvažniji čimbenik u pripremanju za ispitnu cjelinu *Pisanja* je omogućiti pristupnicima da što više i češće uvježbavaju pisanje raznih vrsta zadataka, odnosno razvijati naviku pisanja. Jednako je važno pristupnicima nakon svakoga zadatka dati povratnu informaciju o uspješnosti njihova obavljenoga rada. To je vrlo zahtjevan i dugotrajan posao. Svakako treba

razmisliti o mogućnosti da povratnu informaciju daju pristupnici međusobno, što se pokazalo izuzetno učinkovitim.

Posebnu pozornost treba obratiti pažljivomu čitanju i raščlambi zadatka na ispitu. Pristupnike je potrebno podsjetiti da neispunjavanje i dijela zadatka može značajno umanjiti njihovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanja*.

Veliki broj pristupnika treba pomoć u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u njihovu svrhovitost. Pristupnicima je također potrebno ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti obavljanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti njihovu povezanost.

Pristupnike također treba uputiti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice uratka na ispitu. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitim metodama.

Prije samoga ispita korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Pravilno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ovoj ispitnoj cjelini.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini Pisanja?

- Pažljivo pročitajte upute za zadatak.
- Razmislite o zadanoj temi i zabilježite neke ideje.
- Organizirajte ideje i napišite koncept zadatka u natuknicama.
- Napišite cjeloviti tekst.
- Pročitajte tekst i provjerite jeste li u potpunosti obavili zadatak.
- Ponovno pročitajte tekst i provjerite jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

2.7.3. Vještina slušanja

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanja* težim dijelom cjelokupnoga ispita. Razvijanje vještine slušanja temelji se na nekoliko načela. Potrebno je uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu, pomagati pristupnicima da se odgovarajuće pripreme za određene zadatke i razvijati kod njih svijest o potrebi ponavljanja slušanja zvučnih zapisa kada je to potrebno.

Izuzetno je važno kod pripremanja pristupnika za ispitnu cjelinu *Slušanja* od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje u ovoj ispitnoj cjelini (*što se ispituje?*⁹) i vrstama zadataka (*kako se ispituje?*¹⁰) kojima se vještina slušanja ispituje.

Prije rješavanja zadataka potrebno je pristupnike upozoriti na nužnost pažljivoga čitanja uputa prije svakoga zadatka. Pristupnike je potrebno upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za uspješno rješavanje ove ispitne cjeline. Upute sadrže bitne informacije o temi onoga što će slušati i što se od njega očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupnicima svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi nije potrebno. Pažnju moraju obratiti samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan na ispitnoj cjelini *Slušanja*?

- Pažljivo pročitajte uputu i tekst svakoga zadatka.
- Ukoliko propustite riješiti neki zadatak, nastavite rješavati ostale zadatke.
- Tijekom drugoga slušanja obratite pozornost na zadatke koje niste riješili tijekom prvoga slušanja.
- Pažljivo prepisite odgovore na list za odgovore.

⁹ v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

¹⁰ v. poglavlje *Struktura ispita*

2.7.4. Literatura

- Popis odobrenih udžbenika za srednje škole objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (www.mzos.hr)
- *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ), Školska knjiga, Zagreb, 2005.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 15 do 19 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
- *Republika Hrvatska, Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva: Kurikularni pristup promjenama u gimnaziji (razradba rasterećenja Okvirnoga nastavnoga plana i programa u funkciji rasterećenja učenika)*, Strani i klasični jezici, Zagreb, 2003.

3. DODATCI

3.1. Gramatičke strukture za osnovnu razinu

Morfosintaktičke strukture propisane nastavnim planom i programom za 4. razred srednje škole s najmanjom satnicom i Zajedničkim europskim referentnim okvirom za jezike (ZEROJ) za osnovnu razinu.

IMENSKI DIO	TEŽIŠTE
L'articolo (determinativo, indeterminativo e partitivo) – Presenza e assenza dell' articolo	
Aggettivi (dimostrativi, possessivi, qualificativi (posizione), numerali indefiniti <i>alcuni e qualche</i>)	
Pronomi personali tonici e atoni in funzione di soggetto e oggetto, particelle pronominali <i>NE e CI</i> , uso del verbo <i>esserci</i>	Pronomi personali accoppiati nei tempi semplici e composti
Pronomi relativi: forme invariabili	CHE e CUI con le preposizioni
<i>Pronomi interrogativi: Aggettivo interrogativo: quale?</i>	chi, che, che cosa, quando, dove, come.
Preposizioni semplici e articolate	a, di, in, da, su, con, per, tra
Numeri cardinali e ordinali	
Sostantivi variabili e invariabili	Concordanza dei sostantivi e degli aggettivi al singolare e al plurale
Comparazione degli aggettivi	Forme regolari
Avverbi di tempo, di modo e di frequenza	Uso e posizione di alcuni avverbi con il pas-sato prossimo (mai, ancora, più, già)
Coerenza del testo Elementi di coesione del testo– congiunzioni coordinate e subordinate (e, ma, mentre, o, perché, però, quando, siccome)	Frase esplicite

GLAGOLSKI DIO	TEŽIŠTE
Modo indicativo dei tempi: presente, passato prossimo, (uso dell' ausiliare) imperfetto, tra-passato prossimo, futuro semplice, futuro anteriore, participio passato regolare, participio passato dei verbi irregolari più usati	Verbi essere ed avere Verbi regolari e irregolari forma affermativa e negativa Verbi transitivi, intransitivi, riflessivi Verbi regolari della I., II., III., coniugazione usati nella forma affermativa, negativa e interrogativa Verbi irregolari: fare, dire, dare, stare, andare, venire, uscire, sapere, rimanere, scegliere, riuscire Verbi modali
Verbo piacere con l'oggetto indiretto al sing. e pl.	
Imperativo (formale e informale delle tre coniugazioni)	Verbi regolari e irregolari forma affermativa e negativa
Condizionale presente: forme regolari e irregolari	Vorrei, avrei, saprei, farei, darei
Discorso diretto e indiretto al presente e al passato	
Periodo ipotetico della realtà	
Modi infiniti: Gerundio presente e passato Forma perifrastica, stare + gerundio Infinito semplice delle tre coniugazioni Infinito semplice di alcuni verbi irregolari (tradurre) Participio	
Costruzioni verbali: forma negativa, forma passiva, infinito semplice con i verbi modali e il verbo sapere, verbi reciproci e riflessivi si impersonale negli usi più frequenti verbi con la particella ci: crederci, metterci, pen-sarci, volerci (bisogna – c'è bisogno)	(„Come si dice?“, „Come si traduce?“ ecc.),

PRAVOPIS	TEŽIŠTE
	Regole ortografiche <i>Accento obbligatorio, alcuni nessi consonan-tici (gl, sc, gn), doppie consonanti (funzion-alità: caro-carro), l'interpunzione, lettera h</i>

3.2. Gramatičke strukture za višu razinu¹¹

Morfosintaktičke strukture propisane nastavnim planom i programom za 4. razred gimnazije i Zajedničkim europskim referentnim okvirom za jezike (ZEROJ) za višu razinu.

IMENSKI DIO	TEŽIŠTE
Nomi variabili e invariabili	Singolare e plurale dei nomi
Pronomi personali atoni combinati	Accordo con il participio passato
<i>Pronome NE</i>	Accordo del participio passato
Pronomi relativi e IL CUI possessivo	CHE e CUI con le preposizioni
<i>Comparativo di uguaglianza, maggioranza e minoranza: forme regolari e irregolari degli aggettivi e avverbi</i>	Uso della preposizione DI e del connettivo CHE
Superlativo relativo e assoluto	
Indicazioni di quantità	Una decina, una ventina ecc.
Coerenza del testo Elementi di coesione del testo – congiunzioni coordinate e subordinate	prima, dopo, durante, allora

GLAGOLSKI DIO	TEŽIŠTE
Futuro composto	Uso di appena..., dopo che...
Imperativo informale e formale con i pronomi atoni	
Passato remoto	
Congiuntivo presente: forme regolari e irregolari	abbia, sia, possa, debba, voglia, faccia, dia, stia
Condizionale composto	
Congiuntivo presente con i verbi che esprimono opinioni, ipotesi, paure, augurio, speranza	
Congiuntivo presente con espressioni di sentimenti, volontà e necessità, attesa e augurio	
Strutture idiomatiche	Serve/servono, basta/bastano, bisogna/occorre, ci vuole/ci vogliono, aver bisogno di..., CHE + nome o aggettivo
Espressioni impersonali	Si mangia/si mangiano, si sta bene
Congiuntivo passato: espressioni impersonali con il congiuntivo	Prima che+ congiuntivo Prima di + infinito
Strutture idomatiche	Cavarsela, farcela, prendersela, andarsene, mettercela tutta

¹¹ Podrazumijeva se poznavanje svih struktura navedenih za osnovnu razinu ispita.

3.3. Jezični sadržaji za višu razinu

Teme¹²

Predstavljanje	životopis, osobni podatci, planiranje budućnosti i važni događaji u privatnome životu
Obitelj i dom	odnosi u obitelji, svakodnevica, stanovanje, važni događaji u obitelji, obiteljska slavlja i proslave, džeparac i obveze
Škola i obrazovni sustav	školski sustav, školske aktivnosti i život u školi, odabir studija, učenje stranih jezika i višejezičnost
Slobodno vrijeme	sportske aktivnosti, zabava, igre, hobiji, glazba, izleti, organizacija slobodnoga vremena, izlasci, koncerti, izložbe, sportske priredbe
Svijet mladih	prijateljstvo, odnosi među mladima, odnosi između mladeži i odraslih, sličnosti i razlike među mladima u Italiji i Hrvatskoj, zapošljavanje mladih
Odjeća, odijevanje i moda	odnos prema odjeći, odijevanju i modi, talijanski stilisti i talijanska moda u svijetu
Prehrana i kupovanje	hrana i piće, obroci, vrste restorana, recepti i talijanski i hrvatski specijaliteti, odnos prema novcu i kupovanju, promidžbene poruke, zdrava prehrana, omiljena jela
Zdravlje	briga za zdravlje, bolesti i nezgode, ovisnosti, liječenje i lijekovi, njega tijela i zdrav način života
Očuvanje okoliša	život na selu i u gradu, zaštita okoliša, inicijative za zaštitu okoliša, znamenitosti i odnos prema spomeničkoj baštini, odnos prema životinjama, utjecaj klimatskih promjena na prirodu, atmosferske prilike, promet
Putovanja	organizacija putovanja, vrste prijevoznih sredstava i preferencije, turistička ponuda i potražnja, turistički katalozi, kulturna ponuda
Zaposlenje i komunikacija	vrste zanimanja, oglasi za zaposlenje, uslužne djelatnosti, tendencije i popularna zanimanja
Mediji i tehnologija	tiskovine, radio, televizija, internet, kinematografija, izdavačka djelatnost i odnos prema knjizi, odnos prema novim tehnologijama, tehnologija i zdravlje, uloga tehnologije u svakodnevici
Građanski odgoj, javne službe i humanitarne organizacije	ravnopravnost spolova, život u multikulturalnoj zajednici, javne službe i volonterske organizacije, Europske i svjetske institucije za mlade
Italija i Hrvatska	Simboli, znamenitosti, ličnosti i događaji

¹² Teme zadataka odgovaraju nastavnomu planu i programu za Talijanski jezik u gimnazijama.

3.4. Jezični sadržaji za osnovnu razinu

Teme¹³

Predstavljanje	osobni podatci, opis naravi i osobnoga ukusa i preferencija
Obitelj i dom	članovi uže i šire obitelji, svakodnevne aktivnosti, stanovanje
Škola	školske aktivnosti i život u školi, školski predmeti i izvannastavne aktivnosti
Slobodno vrijeme	sportske aktivnosti, zabava, igre, hobiji, glazba, izleti, organizacija slobodnoga vremena, izleti sportske priredbe, izvanškolske aktivnosti
Svijet mladih	prijateljstvo, odnosi među mladima, odnosi između mladeži i odraslih, sličnosti i razlike među mladima u Italiji i Hrvatskoj, zapošljavanje mladih
Odjeća, odijevanje i moda	vrste odjevnih predmeta i odnos prema modi
Prehrana i kupovanje	hrana i piće, obroci, vrste restorana, recepti i talijanski i hrvatski specijaliteti, zdrava prehrana, omiljena jela, vrste trgovina i proizvodi
Zdravlje	briga za zdravlje, bolesti i nezgode, njega tijela, higijenske navike i zdrav način života
Očuvanje okoliša	zaštita okoliša, odnos prema životinjama, atmosferske prilike, promet
Putovanja	organizacija putovanja, vrste prijevoznih sredstava i preferencije, vozni red i snalaženje na kolodvoru ili zračnoj luci, turistička ponuda, promidžbeni letak, plakati
Svijet rada	vrste zanimanja, oglasi za zaposlenje, uslužne djelatnosti
Mediji i tehnologija	tiskovine, radio, televizija, internet, kinematografija, tehnologija i zdravlje, uloga tehnologije u svakodnevnome životu, telefonski uređaj, ovisnost prema tehnologiji
Građanski odgoj i humanitarne organizacije	ravnopravnost spolova, život u multikulturalnoj zajednici, javne službe i volontiranje
Italija i Hrvatska	geografske odlike i gastronomija

¹³ Teme zadataka odgovaraju Okvirnomu nastavnomu planu i programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama bez specifičnih stručnih jezičnih sadržaja.

